Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (prvá komora)

z 27. novembra 2025*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana finančných záujmov Európskej únie – Nariadenie (ES, Euratom) č. 2988/95 – Pojem ‚nezrovnalosti' – Článok 1 ods. 2 – Premlčacie lehoty – Článok 3 – Začiatok plynutia a dĺžka lehôt – Projekt spolufinancovaný z prostriedkov Únie"

Vo veci C-539/24,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Nejvyššího správního soudu (Najvyšší správny súd, Česká republika) z 31. júla 2024 a doručený Súdnemu dvoru 7. augusta 2024, ktorý súvisí s konaním:

Mikroregion Porta Bohemica

proti

Odvolacímu finančnímu ředitelství,

SÚDNY DVOR (prvá komora),

v zložení: predseda prvej komory F. Biltgen, podpredseda Súdneho dvora T. von Danwitz, vykonávajúci funkciu sudcu prvej komory, sudcovia I. Ziemele, A. Kumin a S. Gervasoni (spravodajca),

generálny advokát: M. Campos Sánchez-Bordona,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

– Mikroregion Porta Bohemica, v zastúpení: J. Sedláček, advokát,

– česká vláda, v zastúpení: J. Očková, M. Smolek a J. Vláčil, splnomocnení zástupcovia,

– Európska komisia, v zastúpení: J. Hradil a C. Valero, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: čeština.

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 3 ods. 1 a 3 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev (Ú. v. ES L 312, 1995, s. 1; Mim. vyd. 01/001, s. 340).

2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi združením Mikroregion Porta Bohemica na jednej strane a Odvolacím finančním ředitelstvím (Odvolacie finančné riaditeľstvo, Česká republika) (ďalej len „daňová správa“) na druhej strane vo veci premlčacej lehoty v prípade nezrovnalostí v oblasti verejných zákaziek zadaných v rámci projektu, ktorý je sčasti financovaný z prostriedkov Európskej únie.

Právny rámec

Právo Únie

3 Podľa článku 1 nariadenia č. 2988/95:

„1. Na účely ochrany finančných záujmov [Únie] sa týmto prijíma všeobecná úprava týkajúca sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú protiprávneho konania [nezrovnalostí – *neoficiálny preklad*] s ohľadom na právo [Únie].

2. ‚Nezrovnalosť‘ je akékoľvek porušenie ustanovenia práva [Únie] vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu [Únie] alebo rozpočtov [ňou] spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene [Únie] alebo neoprávnenou výdajovou položkou.“

4 Článok 3 tohto nariadenia znie:

„1. Premlčacia doba konania [Premlčacia lehota na začatie konania – *neoficiálny preklad*] je štyri roky od času spáchania nezrovnalosti uvedenej v článku 1 ods. 1 Odvetvové predpisy však môžu ustanoviť kratšie obdobie, ktoré však nesmie byť kratšie [kratšiu lehotu, ktorá však nesmie byť kratšia – *neoficiálny preklad*] ako tri roky.

V prípade pokračujúcej alebo opakujúcej sa nezrovnalosti, premlčacia doba [lehota – *neoficiálny preklad*] začína plynúť odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila. V prípade mnohoročných programov plynie premlčacia doba [lehota – *neoficiálny preklad*] až do úplného skončenia programu.

Premlčacia doba [lehota – *neoficiálny preklad*] sa prerušuje pri akomkoľvek akte príslušného orgánu, o ktorom je daná osoba upovedomená a týka sa vyšetrovania alebo právneho konania

v súvislosti s nezrovnalosťou. Premlčacia doba [lehota – *neoficiálny preklad*] začína plynúť znova po každom akte prerušenia.

Premlčanie sa však stane účinným najneskôr v deň, keď vyprší dvojnásobok premlčacej doby [lehoty – *neoficiálny preklad*] bez toho, aby príslušný orgán uložil sankciu, s výnimkou prípadu, keď bolo správne konanie prerušené v zmysle článku 6 ods. 1.

2. Lehota na vykonanie rozhodnutia ukladajúceho správnu sankciu je tri roky. Toto obdobie sa začína dňom [Táto lehota plynie odo dňa – *neoficiálny preklad*], keď sa rozhodnutie stáva konečným.

Prípady prerušenia premlčacej doby a prerušenia správneho konania [Prípady prerušenia a pozastavenia – *neoficiálny preklad*] sú upravené príslušnými ustanoveniami vnútroštátneho práva.

3. Členské štáty si zachovávajú možnosť uplatňovať obdobie dlhšie doby a lehoty ako tie, ktoré sú ustanovené v odsekoch 1 a 2 v tomto poradí.“

5 Článok 6 ods. 1 uvedeného nariadenia stanovuje:

„Bez ohľadu na správne opatrenia [Únie] a sankcie prijaté na základe odvetvových právnych predpisov existujúcich v čase nadobudnutia účinnosti tohto nariadenia, uloženie finančných sankcií, ako sú správne pokuty[,] možno pozastaviť rozhodnutím príslušného orgánu, ak sa začalo trestné konanie voči danej osobe v súvislosti s tými istými skutočnosťami. Prerušením správneho konania premlčacia doba [lehota – *neoficiálny preklad*] ustanovená v článku 3 neplynie.“

České právo

6 Ustanovenie § 44a ods. 9 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (zákon č. 218/2000 o rozpočtových pravidlách a o zmene niektorých súvisiacich zákonov), v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej stanovovalo:

„Správu odvodov za porušenie rozpočtovej disciplíny a penále vykonávajú daňové úrady v súlade so [zákonom č. 280/2009 Sb., daňový řád (zákon č. 280/2009, daňový poriadok)]… Porušiteľ rozpočtovej disciplíny má pri správe odvodov za porušenie rozpočtovej disciplíny postavenie daňového subjektu. Finančný úrad na požiadanie poskytne informácie získané pri spravovaní odvodov správnemu orgánu, ktorý rozhodol o poskytnutí prostriedkov zo štátneho rozpočtu, štátnych finančných aktív, štátneho fondu alebo Národného fondu, a orgánu oprávnenému kontrolovať tieto poskytnuté prostriedky, ako aj kontrolovať využívanie prostriedkov štátneho rozpočtu alebo iných peňažných prostriedkov štátu, ak sa informácie týkajú správy odvodov za porušenie rozpočtovej disciplíny; to platí aj pre príslušný orgán Európskej únie a správny orgán zapojený do správy týchto prostriedkov poskytnutých zo zahraničia. Penále uložené v dôsledku porušenia rozpočtovej disciplíny pred vydaním platobného výmeru je splatné do 30 dní odo dňa doručenia tohto výmeru. Odvod a penále možno vymerať do 10 rokov od 1. januára roka nasledujúceho po roku, v ktorom došlo k porušeniu rozpočtovej disciplíny.“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

7 Mikroregion Porta Bohemica je dobrovoľné združenie obcí založené podľa českého práva, ktoré má právnu subjektivitu. Rozhodnutím Ministerstva životního prostředí (Ministerstvo životného prostredia, Česká republika) zo 4. apríla 2014 a zmluvou z 15. apríla 2014 mu boli poskytnuté rôzne finančné prostriedky na projekt zameraný na vypracovanie digitálneho plánu boja proti povodniam a na nadobudnutie systému signalizácie a varovania pre obce v jeho územnej pôsobnosti.

8 Tieto finančné prostriedky mali pokrývať 90 % oprávnených nákladov na tento projekt, pričom 85 % týchto nákladov [5 341 683,05 českých korún (CZK), t. j. približne 215 000 eur] bolo financovaných z prostriedkov Únie pochádzajúcich z Kohézneho fondu a 5 % (314 216,65 CZK, t. j. približne 12 500 eur) z prostriedkov Štátneho fondu životného prostredia Českej republiky. Mikroregion Porta Bohemica financovalo zvyšných 10 % (628 433,30 CZK, t. j. približne 25 000 eur) zo svojich vlastných zdrojov.

9 V období od 26. februára 2020 do 3. septembra 2021 bola vo vzťahu k združeniu Mikroregion Porta Bohemica vykonaná daňová kontrola, ktorá odhalila rôzne nedostatky v postupe verejného obstarávania prác, ktoré združenie uskutočnilo na účely realizácie uvedeného projektu, a to najmä nevylúčenie z tohto postupu, pokiaľ ide o viaceré ponuky, ktoré neboli v súlade so súťažnými podkladmi tejto zákazky, protiprávne predĺženie lehoty na vykonanie prác a neuverejnenie uvedenej zákazky na internetovej stránke združenia v požadovaných lehotách. Po skončení tejto kontroly daňová správa vydala 10. septembra 2021 dva platobné výmery z dôvodu porušenia rozpočtovej disciplíny, pričom v týchto výmeroch nariadila, aby Mikroregion Porta Bohemica vrátilo sumy 1 259 646 CZK (t. j. približne 50 500 eur) a 74 089 CZK (t. j. približne 3 000 eur), čo predstavuje celkovú sumu zodpovedajúcu 23,58 % prijatých finančných prostriedkov.

10 Dňa 9. decembra 2022 daňová správa opravila znenie jedného z platobných výmerov a zamietla sťažnosť združenia Mikroregion Porta Bohemica, ktorou toto združenie spochybnilo sumy, ktoré mu boli uložené.

11 Toto združenie napadlo rozhodnutie o zamietnutí svojej sťažnosti na Krajském soudě v Ústí nad Labem (Krajský súd Ústí nad Labem, Česká republika), ktorý ho zrušil z dôvodu, že lehota na začatie konania, ktorá je stanovená v článku 3 ods. 1 prvom pododseku nariadenia č. 2988/95 a ktorej dĺžka sú štyri roky od okamihu, keď došlo k nezrovnalosti, uplynula v deň začatia daňovej kontroly, a že v okamihu stanovenia súm, ktoré sa majú vrátiť, uplynula aj lehota na prijatie rozhodnutia o povinnosti vrátiť pomoc podľa článku 3 ods. 1 štvrtého pododseku tohto nariadenia.

12 Daňový správa podala proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem (Krajský súd Ústí nad Labem) kasačnú sťažnosť na Nejvyšší správní soud (Najvyšší správny súd, Česká republika), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.

13 Pred týmto súdom daňová správa na jednej strane tvrdí, že nariadenie č. 2988/95 sa neuplatňuje na celú konštatovanú nezrovnalosť, ale len na tú časť tejto nezrovnalosti, ktorá zodpovedá miere spolufinancovania zo strany Únie. Nič teda nebránilo uplatneniu lehoty stanovenej v § 44a ods. 9 zákona č. 218/2000 v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej, pokiaľ ide o finančné prostriedky poskytnuté združeniu Mikroregion Porta Bohemica zo strany Štátneho fondu životného prostredia. Na druhej strane sa daňová správa domnieva, že v súlade s článkom 3 ods. 3 nariadenia

č. 2988/95 tento § 44a ods. 9, ktorý stanovuje lehotu desiatich rokov na prijatie rozhodnutia stanovujúceho sumu, ktorá je dlžná z dôvodu porušenia rozpočtovej disciplíny, umožňuje Českej republike uplatniť dlhšiu lehotu, než je lehota stanovená v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia.

14 Pokiaľ ide o prvý bod, uvedený súd sa pýta najmä na dôsledky, ktoré treba vyvodiť z rozsudku Súdneho dvora z 13. júla 2023, Napfény-Toll (C-615/21, EU:C:2023:573), vydaného v oblasti dane z pridanej hodnoty (DPH), ako aj zo skutočnosti, že Únia a členské štáty vykonávajú spoločnú právomoc v oblasti hospodárskej, sociálnej a územnej súdržnosti, ako aj v oblasti životného prostredia. V podstate sa pýta, či sa v prípade projektov financovaných tak z prostriedkov Únie, ako aj z vnútroštátnych zdrojov má alebo nemá nariadenie č. 2988/95 uplatniť na celé financovanie.

15 Pokiaľ ide o druhý bod, vnútroštátny súd uvádza, že za súčasného stavu judikatúry Súdneho dvora má pochybnosti o tom, či článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 umožňuje členským štátom stanoviť dlhšiu premlčaciu lehotu len na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie a v ostatných prípadoch uplatniť lehoty stanovené v článku 3 ods. 1 a 2 tohto nariadenia. Pýta sa tiež, či členské štáty môžu zmeniť začiatok plynutia premlčacej lehoty na prijatie takéhoto rozhodnutia tak, že stanovia, že táto lehota začína plynúť od prvého dňa kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom došlo k nesplneniu povinnosti, a nie odo dňa, keď došlo k nezrovnalosti.

16 Za týchto podmienok Nejvyšší správní soud (Najvyšší správny súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

„1. Je v súlade s nariadením [č. 2988/95]:
   a) vnútroštátna právna úprava, ktorá v zmysle článku 3 ods. 3 tohto nariadenia stanovuje dlhšiu lehotu na rozhodnutie vo veci (v tomto prípade desať rokov), ako je lehota vyplývajúca z článku 3 ods. 1 štvrtého pododseku tohto nariadenia, bez toho, aby výslovne stanovila aj osobitnú lehotu na začatie konania, ako to stanovuje článok 3 ods. 1 prvý pododsek nariadenia č. 2988/95?
   b) ak členský štát stanoví začiatok lehoty na vydanie rozhodnutia na prvý deň nasledujúceho kalendárneho roka namiesto okamihu, keď došlo k nezrovnalosti?

2. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku písm. a), umožňuje nariadenie č. 2988/95 členskému štátu, ktorý využil oprávnenie podľa článku 3 ods. 3 tohto nariadenia, začať konanie v lehote dlhšej, než je lehota vyplývajúca z článku 3 ods. 1 prvého pododseku nariadenia č. 2988/95? Ak vnútroštátna právna úprava nestanovuje osobitnú lehotu na začatie konania, treba postupovať v súlade s článkom 3 ods. 1 prvým pododsekom nariadenia č. 2988/95 a začať konanie v lehote, ktorá je v ňom stanovená?

3. Je potrebné v prípade nezrovnalostí v zmysle článku 1 ods. 1 nariadenia č. 2988/95, ktoré vznikli v súvislosti s financovaním projektov súvisiacich s niektorou z politík Únie a v nadväznosti na dotácie poskytnuté čiastočne z prostriedkov Únie a čiastočne zo zdrojov štátneho rozpočtu, uplatniť len nariadenie č. 2988/95 (vrátane lehôt a definícií), t. j. uplatniť toto nariadenie na nezrovnalosť v celom rozsahu? Alebo treba takto postupovať len vo vzťahu k oddeliteľnej časti dotácie poskytnutej z prostriedkov Únie, pričom vo vzťahu k oddeliteľnej časti poskytnutej z rozpočtu členského štátu treba postupovať v súlade s jeho vnútroštátnou právnou úpravou?“

O prejudiciálnych otázkach

O prvej časti prvej otázky a o druhej otázke

17 Prvou časťou svojej prvej otázky a svojou druhou otázkou, ktoré treba preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že členský štát, ktorý nevyužil možnosť stanoviť dlhšiu premlčaciu lehotu na začatie konania, než je štvorročná lehota stanovená v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tohto nariadenia, môže na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie stanoviť lehotu, ktorá je dlhšia ako dvojnásobok tejto štvorročnej lehoty. V prípade kladnej odpovede sa vnútroštátny súd pýta, akú lehotu má v takom prípade tento členský štát uplatniť, pokiaľ ide o začatie konania.

18 Článok 3 ods. 1 prvý a druhý pododsek nariadenia č. 2988/95 stanovuje, že premlčacia lehota na začatie konania o nezrovnalostiach, ktoré môžu mať vplyv na ochranu finančných záujmov Únie, je v zásade štyri roky odo dňa, keď došlo k nezrovnalosti, alebo v prípade opakujúceho sa alebo pokračujúceho porušenia odo dňa, keď sa táto nezrovnalosť skončila.

19 Článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek tohto nariadenia zavádza absolútnu hranicu, ktorá sa uplatňuje na premlčaciu lehotu, pokiaľ ide o začatie konania týkajúceho sa nezrovnalosti, pričom táto lehota uplynie najneskôr v deň, keď uplynie dvojnásobok tejto premlčacej lehoty stanovenej v tomto článku 3 ods. 1 prvom pododseku uvedeného nariadenia, bez toho, aby príslušný orgán uložil sankciu, okrem prípadov, keď bolo správne konanie prerušené v súlade s článkom 6 ods. 1 toho istého nariadenia (rozsudok zo 6. februára 2025, Emporiki Serron – Emporias kai Diathesis Agrotikon Proionton, C-42/24, EU:C:2025:56, bod 39).

20 Táto absolútna premlčacia lehota prispieva k zabezpečeniu právnej istoty hospodárskych subjektov tým, že bráni tomu, aby premlčanie konaní týkajúcich sa nezrovnalosti mohlo byť donekonečna odďaľované opakovanými prerušujúcimi aktmi (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. februára 2025, Emporiki Serron – Emporias kai Diathesis Agrotikon Proionton, C-42/24, EU:C:2025:56, bod 40).

21 Napokon článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 stanovuje, že členské štáty si zachovávajú možnosť uplatňovať dlhšie lehoty ako tie, ktoré sú stanovené v odsekoch 1 a 2 tohto článku 3.

22 Z týchto ustanovení vyplýva, že odkaz na článok 3 ods. 1 nariadenia č. 2988/95 uvedený v článku 3 ods. 3 tohto nariadenia umožňuje členským štátom uplatniť len lehotu, ktorá je dlhšia než štvorročná premlčacia lehota na začatie konania uvedená v prvom pododseku tohto článku 3 ods. 1 Táto posledná uvedená lehota je okrem toho jediná, ktorej dĺžka je stanovená v tomto odseku.

23 Naproti tomu článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 neumožňuje členským štátom odchýliť sa od pravidla uvedeného v článku 3 ods. 1 štvrtom pododseku tohto nariadenia, podľa ktorého sa dĺžka premlčacej lehoty na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie v každom prípade rovná najviac dvojnásobku premlčacej lehoty na začatie konania, s výnimkou prípadu, keď bolo správne konanie prerušené v zmysle článku 6 ods. 1 uvedeného nariadenia z dôvodu začatia trestného konania.

24 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že ak členský štát využil možnosť, ktorú ponúka článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95, uplatniť dlhšiu premlčaciu lehotu, než je štvorročná premlčacia lehota na začatie konania stanovená v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tohto

nariadenia, absolútna premlčacia lehota na prijatie takéhoto rozhodnutia sa musí vypočítať s ohľadom na túto dlhšiu premlčaciu lehotu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. februára 2025, Emporiki Serron – Emporias kai Diathesis Agrotikon Proionton, C-42/24, EU:C:2025:56, body 41 a 42, ako aj citovanú judikatúru).

25 Z toho vyplýva, že členský štát nemôže stanoviť premlčaciu lehotu na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie, ktorá je dlhšia ako dvojnásobok štvorročnej premlčacej lehoty na začatie konania stanovenej v článku 3 ods. 1 prvom pododseku nariadenia č. 2988/95, bez toho, aby predtým využil možnosť stanovenú v článku 3 ods. 3 tohto nariadenia, a to stanoviť dlhšiu lehotu, než je táto štvorročná lehota v oblasti premlčania konania.

26 Vzhľadom na výklad uvedený v predchádzajúcom bode nie je potrebné odpovedať na otázky vnútroštátneho súdu týkajúce sa dĺžky premlčacej lehoty na začatie konania, ktorá je uplatniteľná v prípade, že by sa vnútroštátne orgány uspokojili s odchýlením sa od dĺžky absolútnej premlčacej lehoty na prijatie takéhoto rozhodnutia.

27 Napokon treba spresniť, že ak príslušné vnútroštátne orgány neurčia premlčaciu lehotu na začatie konania, ktorá je odlišná od premlčacej lehoty uvedenej v článku 3 ods. 1 prvom pododseku nariadenia č. 2988/95, konanie sa musí začať v štvorročnej lehote stanovenej v tomto ustanovení.

28 Vzhľadom na vyššie uvedené treba odpovedať na prvú časť prvej otázky a druhú otázku tak, že článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek a článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 sa majú vykladať v tom zmysle, že členský štát, ktorý nevyužil možnosť stanoviť dlhšiu premlčaciu lehotu na začatie konania, než je štvorročná lehota stanovená v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tohto nariadenia, nemôže na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie stanoviť absolútnu premlčaciu lehotu, ktorá je dlhšia ako dvojnásobok tejto štvorročnej lehoty.

O druhej časti prvej otázky

29 Druhou časťou svojej prvej otázky sa vnútroštátny súd pýta, či sa má článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby členský štát v prípade okamžitej nezrovnalosti stanovil začiatok absolútnej premlčacej lehoty na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie nie na deň, keď došlo k nezrovnalosti, ale na prvý deň nasledujúceho kalendárneho roka.

30 V tejto súvislosti Súdny dvor už rozhodol, že zo samotného znenia článku 3 ods. 1 a 3 nariadenia č. 2988/95, pripomenutého v bode 4 tohto rozsudku, vyplýva, že normotvorca Únie mal prijatím tohto ustanovenia len v úmysle umožniť členským štátom predĺžiť premlčaciu lehotu na začatie konania v porovnaní s premlčacou lehotou stanovenou v článku 3 ods. 1 tohto nariadenia, s vylúčením akejkoľvek zmeny začiatku plynutia tejto lehoty (rozsudok zo 6. februára 2025, Emporiki Serron – Emporias kai Diathesis Agrotikon Proionton, C-42/24, EU:C:2025:56, bod 27).

31 Tento výklad sa uplatňuje aj na začiatok plynutia absolútnej premlčacej lehoty na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie, keďže podľa článku 3 ods. 1 štvrtého pododseku nariadenia č. 2988/95 sú charakteristiky tejto absolútnej premlčacej lehoty stanovené odkazom na premlčaciu lehotu v prípade začatia konania.

32 Vzhľadom na vyššie uvedené treba na druhú časť prvej otázky odpovedať tak, že článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni tomu, aby členský štát stanovil začiatok absolútnej premlčacej lehoty na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie z dôvodu spáchania nezrovnalosti na prvý deň kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku,

v ktorom došlo k tejto nezrovnalosti. Táto lehota plynie vo všetkých prípadoch podľa článku 3 ods. 1 prvého pododseku tohto nariadenia odo dňa spáchania nezrovnalosti alebo v prípade opakujúcej sa alebo pokračujúcej nezrovnalosti odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila.

O tretej otázke

33 Svojou treťou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 3 nariadenia č. 2988/95 vykladať v tom zmysle, že premlčacie lehoty, ktoré sú v ňom stanovené, sa uplatňujú na nezrovnalosť ovplyvňujúcu financovanie projektu súvisiaceho s politikou Únie, a to aj vtedy, ak táto nezrovnalosť poškodzuje alebo môže poškodiť tak finančné záujmy Únie, ako aj finančné záujmy členského štátu.

34 Na úvod, hoci Európska komisia spochybňuje prípustnosť tretej otázky z dôvodu, že jej formulácia je príliš všeobecná a má hypotetickú povahu, treba uviesť, že návrh na začatie prejudiciálneho konania ako celok obsahuje dostatok informácií na to, aby Súdny dvor mohol pochopiť rozsah otázok, ktoré sú mu predložené, čo napokon Komisia uznáva, a že táto otázka sa nezdá byť zjavne bez akejkoľvek súvislosti s existenciou alebo predmetom sporu vo veci samej. Za týchto podmienok je tretia otázka prípustná.

35 Pokiaľ ide o odpoveď na túto otázku, treba pripomenúť, že článok 3 nariadenia č. 2988/95 upravuje premlčacie lehoty uplatniteľné v oblasti nezrovnalostí, ktoré môžu poškodiť finančné záujmy Únie.

36 Odsek 1 prvý pododsek tohto článku odkazuje, pokiaľ ide o pojem „nezrovnalosť“, na článok 1 ods. 1 tohto nariadenia, ktorý stanovuje, že „na účely ochrany finančných záujmov [Únie] sa týmto prijíma všeobecná úprava týkajúca sa jednotných kontrol a správnych opatrení a sankcií, ktoré sa týkajú [nezrovnalostí] s ohľadom na právo [Únie]“.

37 Článok 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95 definuje pojem „nezrovnalosť“, ktorý je uvedený v odseku 1 tohto článku, ako „akékoľvek porušenie ustanovenia práva [Únie] vyplývajúce z konania alebo opomenutia hospodárskeho subjektu, dôsledkom čoho je alebo by bolo poškodenie všeobecného rozpočtu [Únie] alebo rozpočtov [ňou] spravovaných, buď zmenšením, alebo stratou výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene [Únie] alebo neoprávnenou výdajovou položkou“.

38 Znenie tohto ustanovenia, ktoré odkazuje na konanie alebo opomenutie, „dôsledkom čoho je alebo by bolo“ poškodenie rozpočtu Únie alebo ňou spravovaných rozpočtov, neobmedzuje uplatnenie pravidiel stanovených v nariadení č. 2988/95, ktorého súčasťou sú pravidlá premlčania uvedené v jeho článku 3, len na dôsledky spáchaných nezrovnalostí pre finančné záujmy Únie, ale naopak naznačuje, že tieto pravidlá sa uplatňujú na všetky nezrovnalosti, ktoré môžu mať takéto dôsledky, bez ohľadu na podiel financovania pochádzajúci z finančných prostriedkov Únie.

39 Rovnako ani z článku 1 ods. 2 nariadenia č. 2988/95, ani zo žiadneho iného ustanovenia tohto nariadenia nevyplýva, že by okolnosť, že Únia vykonáva spoločnú právomoc v oblasti, ktorej sa týka projekt, v rámci ktorého došlo k nezrovnalosti, mohla aspoň čiastočne brániť uplatneniu pravidiel stanovených uvedeným nariadením.

40 Výklad uvedený v predchádzajúcich bodoch je podporený skutočnosťou, že v prípade spolufinancovaného projektu môže tá istá nezrovnalosť poškodiť všeobecný rozpočet Únie alebo rozpočty spravované Úniou, ako aj vnútroštátne rozpočty, takže by sa javilo ako neprirodzené rozlišovať medzi pravidlami uplatniteľnými na takúto nezrovnalosť, ktorá má nedeliteľnú povahu, a to podľa pôvodu finančných prostriedkov.

41 Navyše domnievať sa, že článok 3 nariadenia č. 2988/95 upravuje len dôsledky takejto nezrovnalosti na finančné záujmy Únie, by znamenalo pripustiť, že na to isté konanie sa môžu súčasne vzťahovať rôzne premlčacie lehoty, pokiaľ sa môže dotknúť finančných záujmov Únie alebo vnútroštátnych finančných záujmov, čo by mohlo viesť k prijatiu protichodných rozhodnutí a bolo by v rozpore s cieľom právnej istoty sledovaným týmto ustanovením (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. februára 2025, Emporiki Serron – Emporias kai Diathesis Agrotikon Proionton, C-42/24, EU:C:2025:56, bod 40 a citovanú judikatúru).

42 Z toho vyplýva, ako už Súdny dvor implicitne pripustil vo svojom rozsudku z 8. mája 2024, Finanzprokuratur (C-734/22, EU:C:2024:395, bod 27 a nasl.), že článok 3 nariadenia č. 2988/95 sa uplatňuje na nezrovnalosť, ku ktorej došlo v rámci spolufinancovaného projektu, bez toho, aby bolo potrebné uplatniť odlišné pravidlá premlčania v rozsahu, v akom táto nezrovnalosť ovplyvňuje aj vnútroštátne finančné záujmy.

43 Treba ešte spresniť, že rozsudok z 13. júla 2023, Napfény-Toll (C-615/21, EU:C:2023:573, bod 31), spomenutý vnútroštátnym súdom, nemôže spochybniť tento záver. Na rozdiel od prejednávanej veci, ktorá patrí do kontextu nezrovnalosti, ktorá viedla k neoprávnenej výdajovej položke, sa totiž vec, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, týkala odlišnej otázky, a to konkrétne toho, či nezrovnalosť v oblasti DPH patrí alebo nepatrí do pôsobnosti nariadenia č. 2988/95 z dôvodu „zmenšen[ia], alebo strat[y] výnosov plynúcich z vlastných zdrojov vyberaných priamo v mene [Únie]“ v zmysle článku 1 ods. 2 tohto nariadenia.

44 Z vyššie uvedeného vyplýva, že na tretiu otázku treba odpovedať tak, že článok 3 nariadenia č. 2988/95 sa má vykladať v tom zmysle, že premlčacie lehoty, ktoré sú v ňom stanovené, sa uplatňujú na nezrovnalosť ovplyvňujúcu financovanie projektu súvisiaceho s politikou Únie, a to aj vtedy, ak táto nezrovnalosť poškodzuje alebo môže poškodiť tak finančné záujmy Únie, ako aj finančné záujmy členského štátu.

O trovách

45 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (prvá komora) rozhodol takto:

1. **Článok 3 ods. 1 štvrtý pododsek a článok 3 ods. 3 nariadenia Rady (ES, Euratom) č. 2988/95 z 18. decembra 1995 o ochrane finančných záujmov Európskych spoločenstiev**

sa majú vykladať v tom zmysle, že:

členský štát, ktorý nevyužil možnosť stanoviť dlhšiu premlčaciu lehotu na začatie konania, než je štvorročná lehota stanovená v článku 3 ods. 1 prvom pododseku tohto nariadenia, nemôže na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie stanoviť absolútnu premlčaciu lehotu, ktorá je dlhšia ako dvojnásobok tejto štvorročnej lehoty.

2. **Článok 3 ods. 3 nariadenia č. 2988/95**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

bráni tomu, aby členský štát stanovil začiatok absolútnej premlčacej lehoty na prijatie rozhodnutia o uložení sankcie z dôvodu spáchania nezrovnalosti na prvý deň kalendárneho roka nasledujúceho po kalendárnom roku, v ktorom došlo k tejto nezrovnalosti. Táto lehota plynie vo všetkých prípadoch podľa článku 3 ods. 1 prvého pododseku tohto nariadenia odo dňa spáchania nezrovnalosti alebo v prípade opakujúcej sa alebo pokračujúcej nezrovnalosti odo dňa, keď sa nezrovnalosť skončila.

3. **Článok 3 nariadenia č. 2988/95**

sa má vykladať v tom zmysle, že:

premlčacie lehoty, ktoré sú v ňom stanovené, sa uplatňujú na nezrovnalosť ovplyvňujúcu financovanie projektu súvisiaceho s politikou Európskej únie, a to aj vtedy, ak táto nezrovnalosť poškodzuje alebo môže poškodiť tak finančné záujmy Únie, ako aj finančné záujmy členského štátu.

Podpisy